

ע"פ 1884/23 - פאדי ג'אבר, יוסף שנאר נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 1884/23

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערים: 1. פאדי ג'אבר
2. יוסף שנאר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית המשפט השלום בירושלים
בת"פ 49870-04-22 שניתנה על ידי כבוד השופטת ג'
סקפא שפירא

בשם המערערים: עו"ד דני בר דוד

פסק-דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בירושלים (השופטת ג' סקפא שפירא) מיום 1.3.2023
בת"פ 49870-04-22 (להלן: ההליך) שלא לפסול עצמו מלדון בעניינם של המערערים.

1. ביום 27.4.2022 הוגש נגד המערערים כתב אישום המייחס להם עבירה של זיוף סימן המשמש לזיהוי רכב,
בצוותא חדא, לפי סעיף 62(9) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
וכן עבירה של גניבת רכב בצוותא חדא, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין בצירוף סעיף 29(א) לחוק.

ביום 8.5.2022 הוגש נגד אדם נוסף כתב אישום נפרד על אותו אירוע שבגינו מואשמים המערערים, המייחס לו עבירה של גניבת רכב בצוותא חדא לפי הסעיפים האמורים לעיל; וכן עבירה של זיוף סימני זיהוי של רכב, לפי סעיף 413ט לחוק העונשין בצירוף סעיף 29(א) לחוק (ת"פ 49880-04-22; להלן: ההליך המקביל והנאשם בהליך המקביל). הנאשם בהליך המקביל נמנה עם עדי התביעה בכתב האישום שהוגש נגד המערערים.

2. שני ההליכים נדונו בפני שופט מוקד, וביום 1.3.2023 הועברו למותב.

בהמשך אותו היום התקיים דיון ראשון בפני המותב, ובפתח הדיון טענו באי-כוח המערערים כי מראית פני הצדק מחייבת את פסילת המותב, מאחר שלא ידוע באיזה סדר ידון בהליכים. לאחר שהמותב הבהיר כי ישמע את שני ההליכים במקביל, הוסיף ב"כ המערער 1 "אני לא יודע מה תהיה גרסת [הנאשם בהליך המקביל] במסגרת פרשת ההגנה בתיק שלו ועד שבית המשפט יכתוב הכרעת דין אני צריך לשמוע את גרסתו". עוד נטען כי העברת ההליך דנן למותב אחר לא תקשה על המשיבה יתר על הנדרש מאחר ש"יש שני כתבי אישום".

3. המותב דחה את בקשת הפסלות על אתר וקבע:

"מרבית העדים המופיעים בשני כתבי האישום המתייחסים לאותו אירוע, הם עדים משותפים. הודעתי לב"כ הצדדים כי בכוונתי לשמוע את שני התיקים במקביל וליתן הכרעת דין רק לאחר שתסתיים שמיעת הראיות בשני התיקים. בנסיבות אלה, אני רואה יתרון בכך שאותו מותב יכריע פעם אחת במהימנותם של כלל העדים תחת המצב שבו שני מותבים שונים, יצטרכו ללמוד את אותו התיק באופן שיצור אפשרות לקביעות סותרות של בית המשפט".

4. מכאן הערעור שלפני בו טוענים המערערים כי המשיבה הגישה כתב אישום נפרד נגד הנאשם בהליך המקביל על מנת שתוכל להעידו נגדם, ולגישתם שמיעת הראיות בשני ההליכים במקביל מעלה חשש ממשי לעיוות דין. המערערים מציינים כי 19 עדי תביעה בשני ההליכים הם אותם עדים, ומוסיפים כי הם לא יחשבו "צד להליך" המקביל ומשכך לא יוכלו להתנגד להגשת ראיות שהנאשם בהליך המקביל יסכים להגשתן. לפי המערערים, בינם ובין הנאשם בהליך המקביל "קיים ניגוד עניינים מובנה ומובהק" ומקום שבו יש להם אינטרס להתנגד להגשת ראיות מסוימות, לו יש אינטרס הפוך. המערערים מפנים לפסיקת בית משפט זה שבה הודגש כי בפרשה שבה יש מספר נאשמים, הכרעה בעניינם של חלק מהם אינה מקימה עילת פסלות בפרט כאשר נאשמים אלה הורשעו על פי הודאתם, מבלי שהוצגו ראיות ומבלי שנקבעו ממצאים בנוגע לנאשם הטוען לפסלות השופט. המערערים מדגישים כי לו היה הנאשם בהליך המקביל מודה במיוחס לו, ולא מנהל את ההליך, לא היו מעלים טענת פסלות, אך לטענתם הנאשם בהליך המקביל הודיע על כוונתו "לנהל הוכחות", ומשכך "בוודאי יוצגו ראיות [...] ובוודאי יעלה צורך בקביעת ממצאי מהימנות בנוגע למערערים". משכך טוענים המערערים כי כאשר ידון המותב בעניינו של הנאשם בהליך המקביל הוא יחשף "לחומר חקירה רב, בעל טיב ועוצמה משמעותיים" אשר לא יוכל להתעלם ממנו כאשר ידון בעניינם.

המערערים מפנים לפסק דיני בע"פ 7516/20 פלק נ' מדינת ישראל (16.11.2020) (להלן: עניין פלק), שם הוגשו שני כתבי אישום בגין עבירות זהות, מסכת עובדתית דומה ואותם עדים, ונקבעו ממצאי מהימנות בהליך אחד הרלוונטיים גם להליך השני. באותו עניין הסכימה גם המשיבה כי יש להורות על העברת ההליך למותב אחר, וכך נפסק.

המערערים טוענים כי עניינם דומה לעניין פלק ומצדיק את פסילת המותב, למצער מטעמים של מראית פני הצדק.

5. עיינתי בטענות המערערים ובנספחים שצורפו, ובאתי לידי מסקנה כי דין הערעור להידחות. המבחן לפסלות שופט מלשבת בדין קבוע בסעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ולפיו יש לבחון האם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב. לא מצאתי כי המערערים הרימו את הנטל להוכחת נסיבות כאלה בשלב זה. לא אחת נפסק כי העובדה שאותו מותב דן בהליכים דומים או קשורים אינה מצדיקה את פסילתו מניה וביה, ויש להראות כי המותב נחשף ל"מסה קריטית" של חומרים בלתי קבילים או קבע קביעות נחרצות שיש בהן כדי להשליך על עניינו של הנאשם (ראו והשוו: ע"פ 6909/21 עודה נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (18.11.2021); ע"פ 8267/22 אביטן נ' מדינת ישראל, פסקאות 27-28 (30.1.2023)). טענת המערערים בשלב זה היא ספקולטיבית בלבד. שני ההליכים עודם בראשיתם, ולא ניתן לדעת איך יתפתחו; אם יוגשו חומרים בלתי קבילים בהליך המקביל, ואם כן, אם תהיה בהם "מסה קריטית" המצדיקה את פסילת המותב. בדומה, לא ניתן לדעת בשלב זה אם ייקבעו ממצאים נחרצים בהליך המקביל שיש בהם כדי להשליך על המערערים. בכך נבדל עניינם של המערערים מעניין פלק שעליו ביקשו להסתמך, שכן באותו עניין כבר נקבעו ממצאים בהליך הראשון, ואילו בעניינם של המערערים, כאמור, לא ניתן לדעת מה יילד יום וממילא לא קם בשלב זה חשש ממשי למשוא פנים. בנסיבות אלה, איני סבורה כי יש מקום להורות על פסילת המותב אף לא מטעמים של מראית פני הצדק.

6. אוסיף ואעיר עם זאת כי חזקה על המותב כי ככל שבהמשך ישתנו הנסיבות באופן המצדיק מסקנה אחרת, הוא יפעל בהתאם. ומכל מקום, טענות הצדדים שמורות להם בנוגע להתפתחויות עתידיות בהליכים.

מן הטעמים המפורטים בסעיף 5 לעיל, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"חבאדרהתשפ"ג (21.3.2023).

ה נ ש י א ה